

Yerli ve Yabancı Kalemlerden

*İki büyük cihanın mültekasında Türk vatanının ziyneti,
Türk tarihinin serveti, Türk milletinin gözbebeği İstanbul bütün
vatandaşların kalbinde yeri olan şehirdir.*

ATATÜRK

Istanbul Sevdası

Gün ışığı vurmuş hayran sularına;
Ne zaman baksam aydınlık
Ne zaman baksam mavi.
Işığın suya olan aşkı
Sana sevdamla müsavi.
Bahçelerde gül açar lüle açar,
Göklerine ak güvercinler kanat.
Sende yaşan bir gün
Bin yıllık hayat.
Fakircene de olsa
Gerçek saltanat.

İbrahim MİNNETOĞLU
(İstanbul Fethi)

Şehit Ali Paşa'nın Sarayı

Lady MONTAGUE

Boğaziçi'nden daha lâtif bir yer olamaz. Türkler onun kıymetini pek iyi biliyorlar. Sayfiyelerini Boğaz'ın sahillerine yaptırmışlar. Gözün önüne Asya ve Avrupa'nın en güzel manzaraları seriliyor. Yanyana yüzlerce muhteşem saray var. Mevki ve büyüklükler burada her yerdekinden daha kararsız olduğundan, ekseriya üç tuğlu bir paşanın vârisleri olanların bıraktığı evleri muhafaza ve idare edebilecek kadar zengin olmuyorlar; bu yüzden bir çok harab saraylar var.

Dün, Petervaradin'de ölen Sadrazamın (Şehid Ali Paşanın) sarayını gördüm. Bunu karısı ve şimdiki padişahın kızı Fatma Sultan için yaptırmış. Safasını sürece kadar da yaşayamamış.

Bu sarayı tasvir etmek istiyorum, Fakat en zengin ve güzel bir dille bile, onu görüp sevdiğim gibi gösterip sevdire bileceğimi ummuyorum.

Boğazın en lâtif bir yerinde; arkasında ormanlarla kaplı bir tepe var. Çok büyük bir saray. Kapıcının söylediğine bakılırsa sekiz yüz odası varmış. Ben saymadım, fakat muhakkak ki pek çok, her biri, altın yıldızlar, mermerler ve en ince boyalarla yapılmış çiçek meyva resimleri ile tezyin edilmiş ve bunlar pek çok harcanmış; pencerelerde İngiltere'nin en güzel billurları, bu sarayda devletin bütün servetini emrinde bulunduran ve onu istediği gibi harcayan muhteşem ve mağrur bir delikanlının yapabileceği lüks var. Bu sarayın en güzel yeri de hamamları. Yanyana ve eş iki hamam: Yıkanılacak yerler, kurnalar, tabanlar, hepsi beyaz mermerden, tavan altın yıldızlı; duvar japon porseleni ile kaplanmış.

Hamam yanında iki solan var; biri öbüründen yüksekçe, yüksekinde birçok sedirler var. Tavanın dört köşesinden, birbiri altında beyaz mermerden çanaklara sular dökülüyor ve yere kadar, böylece kat kat şelâleler meydana geliyor. Bu sular nihayet salonun ortasındaki büyük bir havuzda toplanıyor. Havuzun göbeğinde de, suları tavana kadar püskürten bir fiskeye var. Duvar bir kafesten ibaret, boydan boya asma ve hanımelleri ile örtülmüş. Bu nebatî duvar halıları, suların serinliği, loşluk insanı gaş ediyor.

Arasına kızını ziyarete gelen Padişah için yapılmış daireye gelince, her taraf sedef nakışlı, ve şivi yerine zümrütler

(Devamı 30. sahifede)

İSTANBUL

İSTANBUL

Şâhâne yaratmış güzel İstanbul'u Yezdan
Fâtih geçiyor sanki donanmayla Boğaz'dan

Dağlar dile gelmekte celâdetli sesinden
Volkan gibi coşkun atının kişnemesinden

Canlanmada hâlâ o cihanlar dolu ünler
Bir bayrağın üç kıt'aya hükmettiği günler

Yalçın kayalardan duyulan aks-i sedâlar
Beş yüz senelik hestenin âhengini çağlar.

Nür asrına âit nice bin hâtralar var,
Sahilde şehit orduların marşı çağıldar.

Kubbeler şehrine daldıkça gönül vecde gelir
Mahyalardan dağılan ufka Fetih âyeti'dir.

Ufku bir dağ gibi yarıldıkça Süleymaniyye
Şanlı mazileri aksettiriyor âti'ye

Seyre daldıkça bu şâhâne Fetih ülkesini
Duyarım beş asır evvelki zafer bestesini.

Bir hâyâl âlemi gökten yere inmiş gibidir,
Serviler, çamlar, ağaçlar, büyülenmiş gibidir.

Dökülür, şî'rime gökten ilâhî bir ışık,
Bu levend âbideler şehrine dünyâ aşık.

Ali Ulvi KURUCU
(Gümüş Tül, 1962)

— 13

